

gjældende Lovgivning, ville gaae over i en Udlandings Besiddelse, som tilhører et os fjendtligt Folk, og som maaskee aldrig vil komme her. Skulde det ikke være heldigt og rigtigt at aabne Leilighed til at kunne forhindre et saadant Forhold, uden at en saadan udenlandsk Arvings Ret til Værdien forandredes? Skulde vi ikke give Tilladelse til at disse Eiendomme kunde blive i danske Mænds Besiddelse? Jeg troer, at der i dette Dieblif eksisterer et andet Forhold, som er i høi Grad uheldigt, og som dog maaskee vilde blive forandret, hvis det kunde have ladet sig gjøre. Jeg figter herved til en af Danmarks ærgeste Fiender, der hører til de danske Fideicommissbesidderes Tal. Kort sagt, hvor jeg seer hen, kan jeg ikke see Andet end Hensyn, der tale for dette Lovforslag. Jeg indrømmer, at det er gjenmægaende moderat, og jeg skal ogsaa være villig til at gaae videre, navnlig i Henseende til Spørgsmaalet om Arvegang; men den første Gang, denne Sag kom frem, har jeg troet det rigtigst at blive staaende ved, hvad der er foreslaaet. Jeg skal forøvrigt ikke undlade at bemærke, at dette Forslag ogsaa nok kan aabne Afgangen for Besidderne til noget at begunstige de yngre Børn, naagtet det ikke er rettet dervaa. Jeg figter derved til den Bestemmelse, som vi have foreslaaet, at hele Capitalen skal kunne forblive indestaaende i Eiendommen, imod at Besidderen udreder 6 pCt, hvoraf de 4 pCt. ere Rente. Det er en Bestemmelse, som giver Afgang til at overdrage en af de yngre Børn, som maaskee er en dygtig Landmand, en af Eiendommene, uden at man giver ham nogen Deel af den egentlige Fideicommissværdi. — Der er endnu en enkelt Bemærkning, som jeg maa gjøre. Jeg glemte den, da jeg begyndte at svare det ærede Medlem for Soro Amts 2den Valgkreds (Alberti). Det forbausede mig at høre det ærede Medlems juridiske Fortolkning, og jeg haaber, at de andre Jurister her i Salen ville dele denne Forbausede, medmindre de ærede Medlemmer tidligere have vænnet sig til saadanne juridiske Fortolkninger. Det vil sees, at der i § 4 staaer, at Vurderingen af det vedkommende Gods — der er kun Tale om Godsset, og vel at mærke ikke om de enkelte Bønder-

gaarde; det er der udtryffeligt forvaret imod i den første Paragraph — skal foretages efter, hvad det som fri Eiendom — ikke frie Eiendomme — maa antages at kunne udbringes til efter de i Handel og Bandel gængse Priser. Det nævnte ærede Medlem forklarede det brugte Udtryk om Godsset som fri Eiendom i Mod sætning til Fideicommissgodset, som om der ikke skulde tages Hensyn til den mindre Værdi, det har som Æstegods. Jeg skal ganske overlade det til det høitærede Thing selv at dømme om denne juridiske Fortolkning, og jeg skal ikke med et eneste Ord besvare den.

Solstein: Den ærede Ordfører for det foreliggende Lovforslag begyndte med at berøre den Tvivl, der kunde reises om, hvorvidt dette Lovforslag var en Opfyldelse og en Fyldestgjørelse af den bekjendte Løsteparagraph i Grundloven, der før var § 98, men nu er § 93; han reiste selv Tvivl om, hvorvidt denne Paragraph virkelig kunde siges at være fyldestgjort, naar det foreliggende Lovforslag eller dog et dertil svarende, forandret i de enkelte Paragrapher, blev vedtaget og udkom som Lov. Jeg troer, at det, inden vi gaae videre i Betragtningen af denne Sag, er værd at dvæle et Dieblif herved, thi det vil vistnok for mange af os have en ikke ringe Betydning, hvorledes dette Spørgsmaal bliver opfattet, og det forekommer mig i alt Fald at have en væsentlig Interesse, naar man gaaer til at tage fat paa Opfyldelsen af en Løsteparagraph i Grundloven, at man er paa det Rene med, om det, man gjør, virkelig er en Efterkommelse og Fuldbgyrdelse af denne Løsteparagraph, eller om det kun er et Skridt, man foretager, for siden at gaae videre og for at ende med Noget, der maaskee gaaer meget for vidt. Det er udtalt af det ærede Medlem, som havde Ordet efter den ærede Ordfører for Forslagsstillerne, at der kunde reises Tvivl om denne Sag; jeg skal gjerne lade det staae hen, om der kan reises en juridisk Question i denne Henseende eller ikke, men for mig var det — det tilstaaer jeg, aabent — en Overrasselse i de offentlige Blade at see udtalt, at dette Forslag ingenlunde var nogen Efterkommelse eller Fuldbgyrdelse af Løste-